

Jolanta Chluska

PODSTAWY RACHUNKOWOŚCI

90 000

75 000

112 000

26 000

3 000

170 000

3 000

8 000

90 000

75 000

12 000

6 000

90 000

75 000

12 000

6 000

3 000

8 000

WYDANIE III
UAKTUALNIONE

1 120 000

4 000

1 000

99 000

330 000

7 000

2 300 000

1 000

14 000

CZĘSTOCHOWA 2016

5 000

JOLANTA CHLUSKA

PODSTAWY RACHUNKOWOŚCI

WYDANIE III
UAKTUALNIONE

Wydawnictwo Wydziału Zarządzania
Politechniki Częstochowskiej

Częstochowa 2016

RECENZENT WYDANIA II

Zbigniew Luty

REDAKTOR NAUKOWY

Alfreda Zachorowska

REDAKCJA TECHNICZNA I KOMPUTEROWY SKŁAD TEKSTU

Marcin Pilarski

PROJEKT OKŁADKI

Dorota Boratyńska

ISBN 978-83-61118-25-1

© Copyright by Wydawnictwo Wydziału Zarządzania
Politechniki Częstochowskiej
Częstochowa 2016

Wydawnictwo Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36 B
tel. 34 325 04 80, dystrybucja 34 325 08 67
e-mail: wyd.wz@zim.pcz.pl

WSTĘP	7
-------------	---

ROZDZIAŁ I

ISTOTA I ZNACZENIE RACHUNKOWOŚCI	9
---	----------

1.1. Rachunkowość jako element systemu informacyjnego przedsiębiorstwa	9
1.1.1. Pojęcie i cechy rachunkowości	9
1.1.2. Struktura i funkcje rachunkowości w przedsiębiorstwie	10
1.2. Przedmiot i zadania rachunkowości	12
1.3. Zasady rachunkowości	13
1.4. Źródła prawa rachunkowości	15
1.4.1. Ustawa o rachunkowości jako źródło prawa	15
1.4.2. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości i inne źródła prawa w rachunkowości	18
Pytania kontrolne	21
Pytania testowe	21

ROZDZIAŁ II

BILANS PODMIOTU GOSPODARCZEGO	24
--	-----------

2.1. Pojęcie i struktura środków gospodarczych przedsiębiorstwa	24
2.1.1. Aktywa trwale	24
2.1.2. Aktywa obrotowe	26
2.2. Źródła finansowania środków gospodarczych	29
2.2.1. Kapitał (fundusz) własny	29
2.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	30
2.3. Bilans – pojęcie i struktura	32
2.4. Operacje gospodarcze i ich wpływ na bilans	34
2.4.1. Grupy operacji bilansowych	34
2.4.2. Operacje wynikowe	35
2.5. Dokumentacja operacji gospodarczych	36
2.5.1. Charakterystyka dowodów księgowych	36
2.5.2. Rodzaje dowodów księgowych	37
2.5.3. Opracowanie i przygotowanie dowodów księgowych do księgowania	38
Pytania kontrolne	40
Zadania	40

ROZDZIAŁ III

ZASADY FUNKCJONOWANIA KONT KSIĘGOWYCH	48
3.1. Pojęcie konta i jego znaczenie w ewidencji operacji gospodarczych	48
3.1.1. Istota konta	48
3.1.2. Funkcjonowanie kont	49
3.2. Charakterystyka funkcjonowania kont bilansowych	50
3.2.1. Konta aktywów i pasywów	50
3.2.2. Konta aktywno-pasywne	52
3.2.3. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz kont ksiąg pomocniczych	56
3.3. Podzielność kont	59
3.3.1. Podział pionowy kont	59
3.3.2. Podział poziomy kont	60
3.3.3. Łączenie kont	61
3.4. Poprawa błędów księgowych	61
3.4.1. Rodzaje błędów księgowych	61
3.4.2. Sposoby poprawy błędów księgowych	62
Pytania kontrolne	64
Zadania	65

ROZDZIAŁ IV

OPERACJE WYNIKOWE I ICH EWIDENCJA	70
4.1. Charakterystyka operacji wynikowych	70
4.1.1. Koszty działalności przedsiębiorstwa	70
4.1.2. Przychody w działalności gospodarczej	72
4.2. Funkcjonowanie kont wynikowych	72
4.3. Księgowe ujęcie kosztów i przychodów	74
4.3.1. Ewidencja kosztów według rodzajów	74
4.3.2. Ewidencja kosztów według miejsc ich powstawania	74
4.3.3. Ewidencja kosztów w wariantcie rozwiniętym	76
4.3.4. Ewidencja przychodów	78
4.4. Istota i ustalanie wyniku finansowego	79
4.4.1. Pojęcie wyniku finansowego	79
4.4.2. Księgowe ustalanie wyniku finansowego	79
4.4.3. Rachunek zysków i strat	84
Pytania kontrolne	85
Zadania	86

ROZDZIAŁ V

ZAKŁADOWE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	93
5.1. Polityka (zasady) rachunkowości	93
5.1.1. Pojęcie polityki rachunkowości	93
5.1.2. Dokumentacja przyjętych zasad rachunkowości	93
5.1.3. Podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów	94
5.1.4. Zakładowy plan kont	97
5.1.5. Elementy ksiąg rachunkowych	99
5.2. Techniki rachunkowości	101
5.3. Inwentaryzacja	104
5.3.1. Pojęcie i znaczenie inwentaryzacji	104
5.3.2. Terminy inwentaryzacji	105
5.3.3. Zasady inwentaryzacji	107
5.3.4. Różnice inwentaryzacyjne i ich rozliczenie	108
5.4. Sprawozdawczość finansowa	110
5.4.1. Zasady sporządzania sprawozdania finansowego	110
5.4.2. Elementy sprawozdania finansowego	111
5.4.3. Badanie, zatwierdzanie i publikowanie sprawozdania finansowego	114
Pytania kontrolne	115
Pytania testowe	116
Zadania	120
Odpowiedzi do zadań i pytań testowych	122
Literatura	135
Załącznik Nr 1 – Wykaz kont księgi głównej	138
Załącznik Nr 2 – Wybrane fragmenty Ustawy o rachunkowości	142